

Dk - DIALOG

Cena 20,– Kč

Pro členy Demokratického klubu zdarma

ÚVODNÍ SLOVO

2000 slov na okraj Putinova běsnění

V létě 2020 jsem si v Dk-Dialogu „rozmaroletně“ zauvažoval, zda by COVID-19 mohl mít civilizační dopad: Pandemie se řadí mezi události – přírodní, společenské, válečné – jejichž kombinacemi se v nazrálé době proměňují uspořádání civilizací. Pokud tomu tak bude i s COVIDEM, uvidíme, kdy a čím se proces přeměny formálně zakončí. Co se stane obdobou Vídeňského kongresu z let 1814-1815 (kterému předcházely po 26 let ořesy Francouzské revoluce 1789, revolučních a napoleonských válek) či Jaltské konference, ustavení Brettonwoodského měnového systému a založení OSN v letech 1944-1945 (kterým předcházely po 31 let ořesy 1. a 2. světové války, bolševické a nacistické revoluce). I Vestfálskému míru s ustavením vestfálské suverenity zavádějící principy státní svrchovanosti a mezinárodního práva, míru sjednanému v letech 1644-1648 v Munsteru a Osnabrucku, předcházely ořesy právě třicetileté války. Můžeme si tak v letní „okurkové sezoně“ pohrávat s představou, že změnu mezinárodního uspořádání způsobují, kromě „vývoje životního způsobu“, závažné globální ořesy zasahující dvě patnáctileté, tedy generační fáze. Jak by tomu bylo tentokrát? Jak by se to dotklo nás, České republiky i demokratického konceptu? A odkdy by vlastně běžel třicetiletý časový odpočet k nové změně? Sebestředně jsme náchylní považovat za zlomové rozvolnění ruského bolševického impéria včetně pádu komunistického monopolu a zániku neudržitelného Sovětského svazu počátkem 90. let. Ale zlomové epochální ořesy začaly spíše později, nikoliv poklidnou remontáží, přestavbou jednoho impéria, byť obłudně samodržavného - možná na přelomu tisíciletí teprve státním bankrotem a krachem jelcinovských snah o demokratizaci Ruska, vznikem Islámského státu, velmocenskou expanzí Číny, rozšířením Evropské unie, explozí informačních technologií, aby pokračovaly destabilizujícím arabským jarem od roku 2010, aktivitami

a narativy kolem klimatické a demografické změny, přemrštěností lidskoprávních opatření s krizí tradiční rodiny, dezinformačními i dalšími útoky hybridních válek, posléze pandemií COVID-19 ... V tom případě bychom za sebou měli „teprve“ 2/3 přelomových otřesů ...

O necelé dva roky později dnes nemůže být pochyb, že civilizační či minimálně geopolitický zvrat nadešel. Svět Brettonwoodského měnového systému, OSN a sfér vlivu utvořený Jaltskou konferencí už nemůže být stejný jako před ... nikoliv však před Covidem, jak se donedávna myslelo, ale před demaskováním zaostalosti a chorobné agresivity Ruska, jednoho z někdejších tvůrců a nyní hrobníka umírající epochy. Předzvěsti jejího konce se nestala epidemie, ale ruská agrese proti Ukrajině. Putin se stal novodobým Kroissem, vládařem, který si špatně vyložil delfskou Pýthiinu věštbu, že překročí-li řeku, zničí velkou říši. Roku 547 př. n. l. Kroissos překročil v Malé Asii Halys a skutečně říši zničil - nikoli však Kýrovu Persii, nýbrž svou Lýdii. Dnes Putin překročil ukrajinské hranice a nevidaným bombardováním měst a civilních objektů zpupně odhalil zřůdnou tvář ruské vládnoucí elity a ideologie. Vzkřísil stalinismus, jehož neudržitelnost byla kdysi alespoň formálně „humanizována“ v roce 1956 XX. sjezdem Komunistické strany Sovětského svazu. Permanentní přípravu na válečné „osvobození“/dobytí Západu tehdy nahradily alespoň slovně ideová nesmiřitelnost, mírové soužití a hospodářská soutěž. Pod povrchem bylo sice všechno postaru (Maďarsko 1956, Kuba 1962, Československo 1968, Afghánistán 1979, Čechy, Gruzie, Sýrie, ...), jenže přeci jen něco platilo, něco se dodržovalo, na něco se musely brát ohledy. Sice mnoho pokrytectví a falešných her z obou stran, mnoho mnichovanského appeasementu, mnoho respektu k jaltským sférám vlivu, ale přeci jen ...

Dnes je maska odhozena a pod ní cení zuby stalinské zlo - odporná pravda pod pláštíkem iluzí. Jsme zpět před rokem 1956 - žádné mírové soužití respektující obecná pravidla, žádná hospodářská spolupráce, jen nenávisť, brutalita, bída, válka a teror navenek i proti vlastním lidem.

V roce 1919 vydal 32letý americký komunista, agent Kominterny, novinář John Reed v Moskvě oslavnou knihu o bolševické revoluci „Deset dní, které otřásl světem“ s předmluvou svého přítele Lenina (když se chtěl o rok později vrátit do USA, náhle v Moskvě onemocněl a zemřel na podivnou nemoc, údajně skvrnitý tyfus - dle svého komunistického přítele B. Gitlowa, později urputného antikomunisty, autora hlavních prací o raném komunistickém hnutí v USA, byl v posledních měsících života nahlodán deziluzí z komunistického vládnutí). Putin předvedl mezinárodnímu společenství „nových ruských 10 dnů, které otřásl světem“ a v otřásání pokračuje - tyto řádky píše 16. den jeho zvráceného běsnění, brutality podle bolševické zásady, když něco nejde silou, musí to jít ještě větší silou. Jako v Maďarsku, jako v Čechách, jako v Sýrii ...

A k tomu neuvěřitelné „orwellovské megalži“ - válka se nesmí nazývat válkou, takže zvláštní operace budují mír. V 80. letech byly populární vtipy o dotazech na Rádio Jerevan. Jeden zněl: Bude válka? Válka nebude, ale bude takový boj za mír, že nezůstane kámen na kameni. Jak otřesně aktuální - na mnoha místech Ukrajiny dnes opravdu nezůstává kámen na kameni, „aniž by se válčilo“.

Při pohledu na rozbombardovaná města, vesnice, nemocnice se vybavují nacistické nálety za španělské občanské války. Vybavuje se Guernica, o níž Halas psal v Torzu naděje, „jdou mory v purpuru, jdou v zlaté kápi, vnitřnosti padlých na štítě, šrapnely věší šat dětí na okapy, vše pro dítě“. A pacifistický humanista Čapek psal Matku, která na konci při poslechu rozhlasových zpráv (dnes by se mohly vysílat jako aktuality z Ukrajiny) podává svému poslednímu synovi pušku: „... Co říkáš? Děti? Copak někdo zabíjí děti? Děti! Malé usmrkané děti! (Ticho.) MATKA (strhne ze stěny pušku a podává ji oběma rukama TONIMU. S velkým gestem): Jdi!“ Za 16 dnů ruské barbarské „mírové preventivní operace“ zahynulo dosud minimálně 80 dětí ... A dál střelí na evakuační konvoje a masakrují obležený Mariupol. Nelze zapomenout ani odpustit.

Obdobou Guerniky se kdysi stalo Coventry, nedávno Groznyj, Aleppo. Dnes jí jsou Mariupol, Ipriň, Volnovacha, Borodianka ... A kdo ví, zda se neobjeví ukrajinské Lidice, Ležáky ... Nejde o výron zla války jako takové. Toto je zlo bez-uzdného běsnění, které se neštítí ničeho, nešetří nikoho a nic, běsnění nejen na bojištích plných strachu, bezprostřední msty, krutosti jednotlivců, ale v hlavách posedlých ideologů, politických hráčů, cynických plánovačů, strategiů a velitelů všech úrovní od vnitřních okruhů kolem zrud a masových vrahů Stalina, Putina, Hitlera, Pol Pota, Maa, Miloševiče, Eichmanna, Bagosory (ve Rwandě) ... zločinců, kteří musí skončit před mezinárodními válečnými tribunály, aby se lidská civilizace očistovala od nelidskosti a nezhroutila se do jejích osidel bez milosrdenství. Neboť jiné zlo je válka proti nepříteli a jiné zlo jsou zločiny proti lid-skosti, zločiny, které se označovaly za „odporné lidem i Bohu“.

Rozum zůstává stát nad tím, jak Rusko, které pietně a na výstrahu uchovává utrpení obklíčeného Leningradu/Petrohradu či dobývaného Stalingradu/Volgo-gradu, je schopné aplikovat totéž na Mariupol, Kyjev, Charkov, další města plná civilistů, dětí. Je neuvěřitelné, že panslovanstvím se ohánějící putinovská „grup-ka“ vrhá k podlomení morálky vystrašených obyvatel proti „slovanským bratřím“ demonizované hordy čečenských kadyrovců, syrských bašarovců či žoldáckých wagnerovců. Nu, alespoň jsme si s Karlem Havlíčkem Borovským připomněli, jací „bratři“ jsou Rusové. Nu, alespoň víme, jací údajní hrdlořezové by za jistě-ho průběhu „preventivní mírové operace“ táhli dál na nepřátelské (neboť Ukraji-ně sympatie a pomoc poskytující) slovenské a české obce a dál, alespoň ke Stali-nem vysněnému Rýnu. Alespoň máme o podstatný důvod více tomu zlu, těm hordám jak z filmů o hobitech vzdorovat již na nešťastné Ukrajině vši pomocí a odolností, kterých jsme schopni.

Zažíváme bez nadsázky více než běžnou válku: zažíváme obranu lidství (jak-koliv chybného) před novým útokem nelidskosti. Putin se svými komplici pře-kročil „svou řeku“, aby zničil říši či civilizaci. Pokud nebudou poraženi, zbaveni moci, souzeni a odsouzeni (či pokud mezi tím nezemřou), zničí naši civilizaci, svět našich hodnot, z něhož se sami vyloučili. Tak to také formuloval v pozoruhodném televizním vystoupení nyní v březnu 2022 předseda Ústavního soudu ČR Pavel Rychetský - tito ruští viníci musí být souzeni a odsouzeni. Pokud prohrají, zničí Rusko v jeho současné podobě. O tom, zda tím dojde k zániku Ruska v je-

ho současném uspořádání (fragmentace na soupeřící gubernie), nebo zda se obrodí destalinizované, deputinizované, v souhrnu konečně debilševizované Nové Rusko vedené jinou politickou garniturou schopnou normální mezinárodní integrace, o tom rozhodnou ruští občané a jejich nové elity. Jde o zásadní osudový konflikt mezi putinovsko-brežněvovsko-stalinistickými „Rusáky“ a neuvěřitelně statečnými, lidskými Rusy, kteří nejsou našimi nepřáteli a kterým se obdivuji za jejich odpor proti rusáctví. Právě tak museli s mezinárodní pomocí provést denacifikaci Německa obdivuhodně antifašističtí i jen prostě lidští Němci proti hltro-rovským „Němčourům“.

Němci proti „Němčourům“, Rusové proti „Rusákům“ - to není slovíčkaření, hraní se slovy. To je o síle slova. Neboť civilizační střet, který zažíváme a spoluutváříme, jehož jsme oběťmi, bojovníky, komplici, je i tou válkou bizarně démonických hord i válkou slov, jako bývaly dříve bitevní vřavy prováděny magií čarodějů - jak tvrdily třeba české pověsti o pohanské bitvě s Lučany u Turska, jak byl magií posedlý Hitler a jak to od něho převzal Putin ve stejné posedlosti nadlidským posláním opravňujícím pakt s temnými silami. Takže síla a magie Slova a slov - buďme si jich vědomi stejně dobře jako goebelsovští a putinovští propagandisté a stratégové dezinformačních fake news a magicky iracionálního myšlení. A buďme si vědomi, že právě v této „magické válce slov“ jsme všichni významnými bojovníky - bez ohledu na věk, zdraví, vzdělání, na cokoli - tady a teď, ještě geograficky vzdáleni od „rusácké“ dělostřelecké kanonády, v hlubokém týlu. Všichni jsme slabými, kolaborujícími, a nebo naopak silnými, vzdorujícími influencery v dosahu svého osobního vlivu, v dosahu svých slov. Jako jednotlivci - stoupenci demokracie a humanismu můžeme nyní v obraně před putinovskou agresí učinit několik podstatných věcí: přispět dle svých možností finančně či hmotně Ukrajině, být milosrdně vstřícní k ukrajinským běžencům a zapojit se dobrovolnický do pomoci, odhodlaně snášet nepříjemné ekonomické i jiné dopady dávané (oprávněně, či neoprávněně) do souvislosti s touto podporou a být aktivní ve veřejné diskusi. Co můžeme ve válce slov učinit:

- Budiž naše řeč ano, ano, ne, ne - buďme setrvalé jasní, srozumitelné a aktivní v podpoře toho, v co uvážlivě věříme, v podpoře Ukrajiny a opatření na pomoc jí i jejím běžencům, podílejme se na formování veřejného mínění ve svém dosahu.
- Buďme pevní v racionální víře v demokratické uspořádání společnosti a v humanistický hodnotový rámec našeho civilizačního okruhu - jen při této pevné víře v ně, při přijetí jejich pravidel a příkazů k nám dolehne i jejich posilující hlas smysluplnosti a naděje v temných dobách - i to je „magie slov“.
- Nevěřme dezinformacím a nešíme je, odmítněme v demokratickém uspořádání „šeptandu“ a panikaření (slovy T. Snydera „zachovejme klid, i když nastane, co bylo nemyslitelné“).
- Nebuďme malověrní, poraženečtí, nesedejme na lep nesmyslnému „rusáckému“ vydírání zničením planety nukleárními zbraněmi - kdyby v ničem jiném, tak v tomto by Putina zvrácenost narazila, neboť něco jiného je táhnout do války s oběťmi jiných a něco jiného nechat zmáčknot „červený knoflík“ k fi-

nálnímu zabítí vlastních dětí a vnuků jadernou katastrofou (tak úchylný byl v dějinách snad jen Goebels, když před vlastní sebevraždou zabil všechny své malé děti).

- Posilujme v tomto duchu mocnou zbraň T. G. Masaryka - samozřejmé srovnání, vzájemný soulad občanů o slovech a jimi tvořených myšlenkách mezi sebou v zásadních společenských názorech a postojích.
- Buďme velmi obezřetní při nakládání s nenápadným slůvkem „ale“: Významný soudobý historik a myslitel Timothy Snyder v knize *Tyranie - 20 lekcí z 20. století* popsal zdánlivě drobnou zkušenost dramatika Eugena Ionesca před jeho emigrací z Rumunska za 2. světové války: „Univerzitní profesori, studenti, intelektuálové se jeden za druhým stávali nacisty, vstupovali k Železným gardám. Na začátku to rozhodně nacisté nebyli ... Čas od času někdo z přátel řekl: „Samozřejmě s nimi nesouhlasím, ale v určitých směrech musím uznat, že například ...“ To byl symptom. Do tří týdnů z něj byl nacist. Mašinerie ho lapila, všechno přijal ...“ (ve vydání nakladatelství Paseka 2017, strana 62). Dejme pozor, co se nejspíše začne ozývat i nyní u nás: „Putin je jistě nepřijatelný, ale musíme uznat, že ..., Ukrajina je jistě v právu, ale ...“. Odmítněme razantně tyto formulace s „ale“ jako záludný jed. A všimněme si, jak propagandisticky zneužitelná magie slov funguje - důrazněji než zdánlivě nejpodstatnější výrok, funguje jeho zdánlivě okrajová následná relativizace.

Pro bitvu, ostřelování konvoje, při nichž vedle člověka umírají blízcí lidé, jsou úvahy o slovech málo. Nutné jsou rychlé činy. Ale pro válku slova význam mají, často mluví tak jako zbraně. A my jsme ve válce, kterou i díky vědomí slov a jejich významu nakonec vyhrájeme. Nikoliv nám, to putinovskému Rusku zvoni hrana.

Slava Ukraini! Bojuje i za nás a demokracii. A žádná „ale“.

Zdeněk Kalvach, březen 2022

I. CITÁT TOHOTO ČÍSLA

... https://cs.wikiquote.org/wiki/Andrew_Jackson *Demokracie nesmí jít tak daleko, aby se v rodině hlasovalo, kdo je otec.*

Willy Brandt

II. STANOVISKA

Stanovisko Demokratického klubu č. 67

K situaci na Ukrajině

V důsledku bezprecedentního vojenského napadení suverénní Ukrajinské republiky ze strany Ruské federace Demokratický klub požaduje, aby Ruská federace okamžitě ukončila ozbrojenou agresi a veškeré vojenské akce proti občanům

a teritóriu, civilním a vojenským cílům i celkové územní svrchovanosti suverénního státu Ukrajinská republika, a to včetně na území de iure neexistujících státních útvarů tzv. Luhanské lidové republiky a Doněcké lidové republiky. Demokratický klub současně žádá, aby všechny členské státy aliance NATO, všechny státy Evropské unie stejně jako všechny členské státy OSN pomohly jakýmkoliv možnými prostředky materiálními i nemateriálními vládě Ukrajinské republiky odvrátit agresi a opětovně nastolit mírový stav. Demokratický klub dále vyzývá všechny uvedené státy, aby pomohly vládám Ukrajinské republiky a Ruské federace zahájit, provést a dokončit vzájemná mírová jednání, která by nastolila trvalý mír mezi oběma státy. Demokratický klub současně požaduje, aby vláda Ruské federace jako přímý agresor nahradila Ukrajinské republiky veškeré škody způsobené provedenou agresí v co nejkratším možném termínu včetně odškodnění za agresí zabitě či zraněné osoby, a to jak vojenské, tak civilní, ve smyslu příslušných dokumentů mezinárodního práva.

V Praze dne 25. února 2022

III. PŘÍSPĚVKY

VYHLÁSENIE SLOVENSKÝCH ČLENOV DK K VOJNE NA UKRAJINE A JEJ REFLEXII NA DOMÁCEJ POLITICKEJ SCÉNE

Vojna Ruska proti Ukrajine odkrýva aj na Slovensku viaceré skutočnosti. Predovšetkým, jasne odhaľuje charaktery vrcholných politikov. Možno aj s istým nečakaným a uspokojivým prekvapením sledujeme zjednotenie Európy, na druhej strane prekvapuje zrazu mlčanie viacerých obhajcov putinovského Ruska. Stále je tu však istá skupina politikov, ktorá doslova „ide cez mŕtvolu“. Zvažovali sme, či použiť toto silné, pejoratívne vyjadrenie. Vojna a jej obeť sú však reálne, a ako dokazujú posledné týždne sú a budú kruté a desivé. V takej chvíli si už jednoduché nemožno brať servítky pred ústa. V Českej republike prezident otočil aspoň v tom, že Putina nazval už v prvý deň invázie pravým menom (bez akéhokoľvek „prepáčte, mýlil som sa/klamal som“). Klaus si ide svoje, na vine je Západ. Úprimne, neteší nás, že tento človek, spochybňujúci aj klimatickú zmenu, je nositeľ čestného doktorátu našej alma mater, Univerzity Komenského.

Tento príspevok však nemá byť o ČR, o ňom nemáme také podrobné informácie, a situáciu nesledujeme detailne. Žiaľ, na Slovensku máme tiež aktívnych politikov, ktorí udalosti na Ukrajine zľahčujú, prekrúcajú. S úsmevom, avšak cez slzy. Tak sa dá pozrieť na vtíp, týkajúci sa slovenských fašistov z ĽSNS (Ľudová strana Naše Slovensko). Prvý deň agresie síce poskytli stanovisko s dvoma vetami a „neschválení“ agresie, celkovo sú však ticho, v úkryte a čakajú. Prečo asi? Nuž, ich milované Rusko napadlo suseda. Ale s cieľom „denacifikácie“. To musí vyvolávať silnú schizofréniu v mysliach týchto jednoduchých bytostí. Znie tak paradoxne, že na sociálnych sieťach a na dezinformačnej scéne sa (podobne ako v prípade Covid-19) šíria úplne nezmysly o „terore ukrajinských nacistov“, ako

aj ďalšie podobné hlúposti, za ktoré by sa nemusel hanbiť ani H. Ch. Andersen. Smutné však je, že mnohí tí, ktorí uveria správe o „banderovskej Ukrajine“, už vedome alebo nevedome zabúdajú na to, čoho súčasťou bolo Slovensko v rokoch 1939 až 1945. Ale čo je ešte horšie, nie Ukrajina, ale Slovensko je krajinou, kde fašisti bez väčších problémov prekračujú hranicu na vstup do parlamentu a pôsobia v ňom. Slovensko je krajinou, kde v Banskobystrickom kraji bol za župana zvolený hlavný „pohlavár“ tejto chásky, Marian Kotleba, aktuálne súdený za rozdávanie šekov nemajetným na sumu 1488 eur a neúspešný člen kandidátky ĽSNS M. Magát aktuálne sedí vo väzbe, obvinený z 37 (slovom tridsaťsedem) skutkov spojených s extrémizmom, vrátane popierania holokaustu v jeho „knihe“ Židokracia. Tak to iba na margo.

Možno sa raz dočkáme toho, že „vzplanutie vášní“ časti národa k fašistom a extrémistov pominie. Tento trend je, žiaľ, prítomný skoro v celej Európe. Smutné však je, že tu máme aj stranu s omnoho väčšou volebnou podporou. Stranu Smer, deklarujúcu sociálno-demokratické zameranie, bývalého premiéra R. Fica. Tento človek si doslova mädľil ruky po vypuknutí korona-krízy. Čím horšie pre spoločnosť, tým lepšie pre neho. Kritika opatrení, spochybňovane očkovania, vyvolávanie vášní. V prípade Ukrajiny je o niečo opatrnejší, hoci samozrejme na rozdiel od jeho odídencu Pelegriniho (ktorého nová strana stále vedie prieskumy preferencií), niektoré veci spochybňuje a bagatelizuje. Je to prototyp politika, ktorý počas vládnutia v Európskej únii buď čušal, alebo rozprával iné na jej summitoch a iné na predvolebných mítingoch. Akonáhle však mohol vláde zavariť, neváhal na to zneužiť ani korona-krízu. Pozor, ono totiž nešlo o málo. Rozpletná chobotnica z jeho vládnutia šokovala aj tých najväčších pesimistov. Mnohí jeho blízki sedeli a sedia vo väzbe, resp. sú už odsudzovaní na dlhoročné tresty. Už virálnou sa stala nahrávka z poľovnickej chaty, kde sa rozpráva a splieta stratégia (aj) o tom, ako nahnať na súdne procesy s obvinenými dôchodcov, aby tam „ochkali“, „prskali“, a vyjadrovali nevôľu so stavom právneho štátu.

Náš príspevok smeruje do smutného finále. „Niečo také odporné ako Blaha v ČR nemáme“. To sú slová šéfredaktora Respektu E. Taberyho. Je to to veľmi silné, ale mimoriadne výstižné vyjadrenie. Ficov poslanec Ľ. Blaha, mimochodom pracovník Slovenskej akadémie vied, ktorá ho už prostredníctvom riaditeľov ústavov vyzvala na odchod, predstavuje aktuálne úplne morálne dno. Fico ho aktuálne využíva ako svoj „ľadoborec“. Blaha robí špinavú robotu. Samozrejme, že pred inváziou akékoľvek podozrenia z nej tvrdo odmietať, z oponentov sa vysmievať. Po jej začatí bol chvíľu zalezený v úkryte, ale bola to iba príprava na naberanie ďalších vedier tej najodpornejšej špiny, ktorú teraz vylieva v mediálnom priestore a na sociálnych sieťach. Zo všetkých tých hektolitrov špiny uveďme aspoň jednu. Začiatkom marca bagatelizoval počty civilných obetí na Ukrajine.

Ako občania sa pýtame, dokedy? Ak štát začína zjednávať poriadok s fašistami, alebo aspoň sa o to snaží, dokedy budú slovenskú politiku a mediálny priestor špiniť takíto politici? Pozor, tu sa nebavíme o nejakých marginálnych, exotických stranách, tu sa bavíme o politikoch strany, ktorá je tesne druhá-tretia

v prieskumoch verejnej mienky. Dvaja vládni poslanci podali na Blahu trestné oznámenie pre podozrenia, že jeho vyjadrenia k vojne na Ukrajine môžu napĺňať znaky trestných činov vlastizrady, sabotáže, šírenia poplašnej správy, ohovárania či ohrozenia mieru. Musíme len dúfať, že príslušné orgány budú konať nezaújato, a rýchlo...

A ako slovenskí členovia Demokratického klubu chceme zdôrazniť, že sa hlboko distancujeme od nenávistných, urážajúcich a lživých útokov slovenskej extrémistickej scény voči demokratickým politickým reprezentantom, ako aj drviwej väčšine bežných občanov SR, ktorí sa zhodujú v otázke vyjadrenia solidarity a poskytovania reálnej podpory Ukrajine a Ukrajincom v ich boji proti agresii, okupácii a miestami až genocídu pripomínajúcim praktikám putinovského Ruska a jeho vojsk.

Branislav Bleha, Boris Divinský, duben 2022

ČESKÁ REPUBLIKA – EVROPSKÁ UNIE – SVĚT A NAŠE MOŽNÁ SPOLEČNÁ BUDOUCNOST

(2. část)

Vliv sociálních sítí na demokracii je obrovský. Při analýze důsledků jdeme většinou po povrchu. **Řešíme dezinformace a odhalujeme jejich šířitele, ve skutečnosti však nás Facebook manipuluje přes naše vnímání za účelem shromažďování svého finančního prospěchu.** Nutí nás spoustou informací jen k povrchnímu čtení. Obrázek si děláme z titulků, a tak si **každý sám vytváříme knihu „Fake News“ bez hlubšího porozumění meritů sporu nebo události**, jak jednorozměrné – momentky, úspěch nebo prohra malých skupin, či jednotlivců i mnohorozměrné, jakými mohou být například volby nebo vývoj na světové scéně v různých sférách. **Manipulují se naše emoce, vytváří se nejistota až strach** – ceny energií, zdravotní stav prezidenta republiky (příklady do nepřeberné mozaiky jen z posledního měsíce). **Chce se totiž ukázat, jak nás média chrání.** Vpravdě **nebylo by před čím, kdyby se situace záměrně kusými informacemi nedramatizovala.** Toto vše znemožňuje prakticky vyjadřovat se s patřičným respektem a pokorou. Jeden napodobuje druhého, strhne se mela a mele se a mele se... **Výsledek – další frustrace!?!**

Cestou ze začarovaného kruhu ven je podpora veřejnoprávních a na komerci nezávislých médií všeho druhu. **Obranou proti manipulaci je jistě občanské a mediální vzdělávání,** které dává lidem určitou možnost vytvořit si svůj prostor pro rozhodování o věcech veřejných nebo svého zájmu. **Prameny problémů demokracie leží ve své většině v nevyrovnanosti socioekonomických podmínek. Zastoupení jednotlivých částí společnosti v rozhodování mají řešit politické strany v parlamentu.** Někdy je to těžké prokázat, když voleb se neúčastní více než dvě třetiny obyvatelstva a relevantní přístup k rozhodování nemá více než polovina zvolených zástupců. **Proto jedním ze stěžejních prvků demokracie musí být hladké předání moci.** Pokud se tak děje dosta-

tečně dlouho, měli by se u kormidla postupně vystřídat zástupci všech vrstev společnosti. Problémem častého střídání politických garnitur a s tím spojených způsobů řízení společnosti je pak povětšinou absence strategie neboli uvažování v horizontu delším než dva až čtyři roky. Také proto jsem zastáncem vytváření složených států, kde orgány nadnárodní nebo supra-národní integrace se nemusí ohlížet na popularitu a mohou vytvářet strategické směry vývoje, ke kterým se pak jednotliví členové takové integrace přidružují v jimi zvoleném čase tak, aby dokázali sladit své vnitrostátní záměry (zabezpečení důstojného bydlení, minimálního příjmu, dostatečného zdravotního pojištění i zajištění jistoty příjmu na stáří, výstavby infrastruktur) se strategií celku. V případě Evropské unie je nezbytné umět se ve stále měnícím světě pohybovat rázně a s rozvahou, vědomi si svých sil i slabin.

Příklad parciální iniciativy z posledních dnů za všechny: „My Evropané potřebujeme jadernou energii!“ (Deklarace 10 členských zemí z 10. 10. 2021 – verze v češtině)

Výzva je zásadní: máme skutečně ambici bojovat proti změně klimatu a dobýt naši energetickou nezávislost? Použijeme naše nejlepší zbraně k dekarbonizaci naší ekonomiky?

Globální oteplování je bitvou dneška, ne zítřka. Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) ve své nejnovější zprávě jasně uvedl: našeho cíle omezit naše oteplování na 1,5 ° nebo 2 °C v jednadvacátém století lze dosáhnout pouze tehdy, pokud v příštích osmi letech drasticky snížíme naše emise skleníkových plynů.

Růst cen energií také ukazuje, jak důležité je velmi rychle snížit naši energetickou závislost na cizích zemích. Napětí v dodávkách energie bude stále častější. Nemáme jinou možnost, než diverzifikovat naše zdroje dodávek a dávat pozor, abychom nezvyšovali náš mimoevropský dovoz energie.

Dekarbonizace naší ekonomiky vyžaduje okamžité a hluboké transformace v našich výrobních a spotřebních vzorcích, aby byly méně emitovány CO₂. To znamená masivně elektrifikovat naši spotřebu a rozvíjet nízkouhlíkovou odvětví, jako je vodík, což také vyžaduje výrobu více elektřiny.

Jaderná energie musí být součástí řešení. Obnovitelné zdroje energie hrají klíčovou úlohu při transformaci energetiky, ale potřebujeme jiné zdroje energie bez uhlíku, abychom důsledně a dostatečně uspokojili naše potřeby. Jaderná energie je nezbytná. Již nyní představuje téměř polovinu evropské výroby elektřiny bez uhlíku.

Jaderná energie je bezpečná a inovativní

Jaderná energie je cenově dostupný, stabilní a nezávislý energetický zdroj. Zprvu proto, že chrání evropské spotřebitele před kolísáním cen, na rozdíl od současného plynu. Zadruhé proto, že rozhodujícím způsobem přispívá k nezávislosti našich zdrojů výroby energie a elektřiny. Jedná se o dekarbonizovanou energii,

kteřá může vyrábět velké množství konkurenceschopné elektřiny, aniž by se zvýšila naše závislost na dodávkách ze třetích zemí.

Jaderná energie je bezpečná a inovativní. Evropský jaderný průmysl již více než šedesát let dokazuje svou spolehlivost a bezpečnost. Jedná se o jedno z nejvíce regulovaných odvětví na světě se 126 reaktory v provozu ve 14 evropských zemích. Neustálé výměny mezi agenturami dávají tomuto odvětví možnost zaručit nejvyšší bezpečnostní standardy na světě. To platí zejména pro zpracování odpadu.

Evropský jaderný průmysl je předním světovým průmyslem s jedinečnými přelomovými technologiemi. Jeho rozvoj by mohl v Evropě vytvořit téměř jeden milion vysoce kvalifikovaných pracovních míst. S rozvojem spolupráce mezi členskými státy budeme brzy schopni stavět nové moderní reaktory, jako jsou malé modulární reaktory.

„Potřebujeme jadernou energii, abychom vyhráli bitvu o klima“

To vše jsou důvody, proč je třeba s jadernou energií zacházet stejně jako se všemi ostatními zdroji výroby energie bez uhlíku. Evropské smlouvy umožňují každému členskému státu definovat svůj vlastní energetický mix. Je nutné, aby byla dodržována naše práva v této oblasti a aby všechny technologie výroby energie s nízkým obsahem CO₂ byly považovány za spravedlivé.

Je proto naprosto nezbytné, aby jaderná energie byla do konce tohoto roku zahrnuta do rámce evropské taxonomie. Všechny vědecké analýzy jaderné energie zadané Evropskou komisí vedou ke stejnému závěru: neexistují žádné vědecké důkazy o tom, že by jaderná energie přispěla ke globálnímu oteplování více než jiné energie zahrnuté do taxonomie.

Potřebujeme jadernou energii, abychom vyhráli boj o klima. Je naší nejlepší zbraní, která vede tento boj. Je čistým, bezpečným, nezávislým a konkurenceschopným zdrojem energie. Nabízí nám Evropanům možnost pokračovat v rozvoji průmyslu s vysokou přidanou hodnotou, vytvářet tisíce kvalifikovaných pracovních míst, posilovat naše ambice v oblasti životního prostředí a zajistit strategickou a energetickou autonomii Evropy. Neproměškujme tak zásadní příležitost.

Francie: Bruno Le Maire, ministr hospodářství, Agnès Pannier-Runacherová ministryně průmyslu;

Rumunsko: Virgil Popescu, ministr energetiky a úřadující ministr hospodářství, podnikání a cestovního ruchu, Dan Vilceanu, ministr financí;

Česká republika: Karel Havlíček, místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu, ministr dopravy;

Finsko: Mika Tapani Lintila, ministr hospodářství;

Slovensko: Igor Matovič, místopředseda vlády a ministr financí, Richard Sulík, místopředseda vlády a ministr hospodářství;

Chorvatsko: Zdravko Marić, místopředseda vlády a ministr financí, Tomislav Čorić, ministr hospodářství a udržitelného rozvoje;

Slovinsko: Andrej Sircelj, ministr financí, Jernej Vrtovec, ministr infrastruktury;

*Bulharsko: Andrej Živkov, ministr energetiky;
Polsko: Tadeusz Kosciński, ministr financí, Michał Kurtyka, ministr pro klima a životní prostředí;
Maďarsko: Mihály Varga, místopředseda vlády, ministr financí.*

Zdroj: <https://www.lefigaro.fr/vox/societe/nous-europeens-avons-besoin-du-nucleaire-20211010>

Ivo Kaplán, listopad 2021

SÍŤ K OCHRANĚ DEMOKRACIE POMÁHÁ UKRAJINĚ

• Již v den ruské invaze jsme přinesli stanovisko obsahující konkrétní doporučení bezpečnostních expertů

• Současně jsme zveřejnili společné prohlášení, jehož podpisem 50 organizací a 120 jednotlivců vyjádřilo podporu Ukrajině a zavázalo se k finančním darům

• Prezentovali jsme doporučení neziskovek na demonstraci Milionu chviliek

• Podpisem našeho společném prohlášení 70 organizací a přes 1000 občanů odmítlo kolektivní vinu Rusů a Bělorusů

• Uspořádali jsme debatu 20+ expertů na bezpečnost, sankce, sociální práci, azylové právo, dezinformace a strategickou komunikaci států

• Vybrali jsme 60+ expertních podnětů, které naše členské organizace rozpracovávají a doručují politikům

• Na základě podnětů Sítě naši členové Rekonstrukce státu, Evropské hodnoty a Asociace pro mezinárodní otázky spouští dlouhodobé iniciativy:

○ Sankce, mapování ruských majetků a boj proti praní špinavých peněz

○ Řádný proces vypínání dezinformačních webů

○ Strategická komunikace států

Chcete být součástí naší komunity a dostávat informační servis o Ukrajině, demokracii a právním státě? Přidejte se k členům Sítě!

www.ochranademokracie.cz

NAŠI JUBILANTI V TOMTO ROCE

Vážené kolegyně a vážení kolegové, kteří slavíte v roce 2022 významné životní jubileum, Demokratický klub Vám k němu blahopřeje a děkuje Vám za přízeň a šíření myšlenek demokracie.

Přejeme Vám spokojené dny ve zdraví,

za Demokratický klub výkonná rada Dk

Jméno a příjmení, uvedeno bez titulů

Stanislav Berton

Lumír Tuček

Ivo Karel Feierabend
Vědunka Stehlíková
Jaromír Vepřek
Dušan Hendrych
Claude Lévy
Olga Pujmanová
Karel Kánský
Dana Seidlová
Miloslav Černý
Ondřej Fischer
Milík Tichý
Bohuslav Strauch
Jiří J. Diamant
Milan Sedláček
Ema Barešová
Jan Dus
Adam Józefowicz
Miroslav Formánek
Milan Bednář
Jacqueline Hecht
Ladislav Háva
Soňa Hermochová
Eva Clarová
Klára Čepeláková
Karel Pivoňka
Valentina Bodrova
Iryna Pribytkova
Jana Šmejcová
Antonín Bezák
Raimondo Cagiano De Azevedo
Jitka Nováková
Jürgen Dorbritz
Jan Švejnar

II. VÍTE, ŽE ...

... **Milion chvilék** organizuje aktuální akce: <https://www.milionchvilek.cz/>
Aktuální témata: možnost korespondenční volby, kandidáti na prezidenta.
... **Paměť národa** <https://www.pametnaroda.cz/>
... **Masarykova společnost** má informace zde: <http://masarykovaspolecnost.cz>
... **Sít' k ochraně demokracie** <https://www.ochranademokracie.cz/>
... **Společnost A. Švehly** <https://www.antoninsvehla.cz>

... **Forum 2000** - 26. ročník konference **nazvaný** „Democracy’s Clear and Present Danger: How Do We Respond?“ se uskuteční **v Praze ve dnech 31. srpna – 2. září 2022**. Součástí bude Forum pro Ukrajinu. Živý přenos budeme moci sledovat na webu.

... **Klub na obranu demokracie** – akce najdete zde: <https://klubod.cz/>

... **Knížku Demoralizace české společnosti**, kterou vydal vlastním nákladem Zdeněk Pokorný v r. 2021, si můžete na požádání zakoupit;

... **Masarykova demokratická akademie**: <https://masarykovaakademie.cz/akce/>

... **Rekonstrukce státu** <https://www.rekonstrukcestatu.cz>

... **Ekumenická akademie** má stránky ekumakad.cz

Jitka Nováková, duben 2022

IV. Z ČINNOSTI DEMOKRATICKÉHO KLUBU

Cena Zdeňka Pavlíka

Demokratický klub přijal zavedení **Ceny Zdeňka Pavlíka**, pro osoby, tisk nebo knihy apod. zvláště propagující demokratismus a demokratické myšlenky. Tato Cena by měla propagovat demokracii, nositele těchto myšlenek, ale tím současně i Demokratický klub.

Schéma: návrhy budou dávat členové Dk do konce dubna 2022, Výkonná rada Dk s ÚV Dk vybere užší počet, ze kterého potom ÚV vybere hlasováním vítěze.

Proč Cena Zdeňka Pavlíka?

Profesor Zdeněk Pavlík (1931-2020) je významná postava české i mezinárodní demografie. Přišel u nás mezi jiným s tématem „demografické revoluce“. Měl kromě vědy ještě nejméně jednu velkou lásku: Demokratický klub. Byl jedním z posledních jeho zakladatelů – studentů, kteří v roce 1948 z hlubokého nesusouhlasu s vývojem demokracie u nás Demokratický klub založili a snažili se bránit demokracii, jak jen to šlo. Předsedou Demokratického klubu byl v letech 1992-2009. Neúnavně všechny učil, co vše Demokratický klub potřebuje. Systematicky a cílevědomě se Klubu věnoval do posledních dnů. Přesto neváhal položit občas otázku, zda má snažení Klubu smysl. Cena po něm pojmenovaná chce ukázat právě smysl pěstování myšlenek demokracie a podpořit jejich vnímání veřejností. To by si pan profesor pro Klub zcela jistě přál.

PROPAGOVAT DEMOKRATICKÝ KLUB,

to je jeden z hlavních úkolů vyslovených na valné hromadě našeho Klubu.

Jak k tomu můžete přispět konkrétně vy? Například u podpisu v e-mailu můžete dovést odkazem na webové stránky Klubu, třeba i s otázkou typu: Záleží Vám na demokracii u nás? Anebo, když Vás jiná nezisková organizace žádá

o součinnost, můžete nabídnout *možnost zapojit se do činnosti Demokratického klubu*, případně prostě informovat o naší činnosti, s tím, že nám zájem o Klub pomůže. Můžete také přiložit *aktuální pozvánku* na setkání Klubu, případně jiné aktuální klubové informace.

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ ČLENŮ A PŘÁTEL KLUBU k aktuálním politickým otázkám:

V lednu jsme měli doporučení podívat se na web České společnosti ornitologické na sčítání ptáků na krmítkách – *Ptačí hodinka*: <https://www.birdlife.cz/category/ptaci-hodinka/>

V únoru uvedl kol. Ivo T. Budil antropologický pohled na *Vzestup a pád globální moci Západu*. V březnu uvedl dr. Lubomír Peške téma *Populace lidí a zvířat: co nás odlišuje i spojuje*. V dubnu jsme měli diskusi *Spolupráce občanské společnosti a expertů při ochraně demokracie* uvedenou Mgr. Miroslavem Crhou ze Sítě na ochranu demokracie. V květnu se setkání pro onemocnění přednášejícího nekonalo.

Nezapomínejte prosím, že Vaše připomínky, poznatky i pochvaly k Dk jsou vítány. ***Bude také přínosem, když nám pošlete návrh na téma setkání Dk, které byste chtěli přednést, případně které by Vás zajímalo a měli bychom získat přednášejícího.***

VÝZVA ČLENŮM ANEB O PENÍZE JDE ČASTO AŽ V PRVNÍ ŘADĚ!

Vážené členky, vážení členové,

pokud jste ještě nezaplatili své **klubové příspěvky** za tento rok nebo dokonce ani za léta minulá, učíte tak co nejdříve.

Máme ČÍSLO ÚČTU: 2201878820/2010

Po zrušení účtu v CS a.s. máme tedy účet ve FIO bance.

O **významu členských příspěvků** jsme informovali v seriálu Demokratický klub v otázkách a odpovědích Dk-Dialog 3/2017, s. 3, kde je uvedena i jejich doporučená výše 500 Kč (nejnižší je 100 Kč) i kdo platí příspěvky pouze dobrovolně. Pokud platíte příspěvek bankovním převodem, nezapomeňte uvést jako variabilní symbol svoje členské číslo (je na obálce, případně Vám ho rádi sdělíme, obraťte se na tajemníka pro administrativu, případně správce členské základny, kontakty jsou uvedeny níže). Nepřikládáme složenky, číslo účtu Klubu je uvedeno výše a na konci každého Dk-Dialogu. ***Členům, kteří tuto svou povinnost po několik let neplní, výkonná rada Klubu pozastaví další posílání klubového bulletinu poštou.*** Nebudeme používat rezervy Klubu na poštovné, které je stále vyšší.

Řada členů si přeje zasílat náš **bulletin** pouze v elektronické podobě. Pokud by to bylo i Vaše přání, sdělte nám to prosím na adresu dklub@volny.cz současně s uvedením přesné e-mailové adresy, na kterou je Vám možné materiály posílat. Můžete si domluvit i e-mailovou adresu např. rodinného příslušníka, velmi nám tím usnadníte činnost a sobě zajistíte přísun čerstvých informací. Děkujeme.

Výkonná rada Demokratického klubu

OBSAH

- 1 ÚVODNÍ SLOVO
2000 slov na okraj Putinova běsnění
- 5 STANOVISKO DEMOKRATICKÉHO KLUBU Č. 67 – K SITUACI NA UKRAJINĚ
- 6 VYHLÁSENIE SLOVENSKÝCH ČLENOV DK K VOJNE NA UKRAJINE A JEJ REFLEXII NA DOMÁCEJ POLITICKEJ SCÉNE
- 8 ČESKÁ REPUBLIKA – EVROPSKÁ UNIE – SVĚT A NAŠE MOŽNÁ SPOLEČNÁ BUDOUCNOST (2. část)
- 11 SÍŤ K OCHRANĚ DEMOKRACIE POMÁHÁ UKRAJINĚ
- 11 NAŠI JUBILANTI V TOMTO ROCE
- 12 VÍTE, ŽE ...
- 13 CENA ZDEŇKA PAVLÍKA
- 14 VÝZVA ČLENŮM ANEB O PENÍZE JDE ČASTO AŽ V PRVNÍ ŘADĚ!
- 16 POZVÁNKA NA SETKÁNÍ DK

POZVÁNKA NA SETKÁNÍ DK

V červnu máme odložené setkání na téma Válka na Ukrajině jako střet Západu s Ruskem s PhDr. Milošem Balabánem, Ph.D.

V červnu máme odložené setkání na téma Válka na Ukrajině jako střet Západu s Ruskem s PhDr. Milošem Balabánem, Ph.D.

Pozvánky na tato setkání zasíláme pouze elektronicky. Pokud je nedostáváte, nemáme na Vás e-mailovou adresu. Sdělte nám prosím e-mailovou adresu, na kterou bychom Vám pozvánky mohli posílat. Pozvánky můžete najít také na webu a Facebooku Dk

ADRESÁŘ ČLENŮ PODLE ČINNOSTÍ ANEB NA KOHO SE MŮŽETE OBRACET

E-MAIL: DKLUB@VOLNY.CZ

Předsedkyně *Jitka Nováková*

Místopředsedové *Ivo Budil, Ondřej Wagner* (propagace a setkání Dk)

Politická komise, předseda *Jan Friedlaender*

Hospodářka *Ludmila Kaprasová*

Výkonná rada *Pavel Černý, Jan Müller, Jitka Nováková, Ema F. Plzáková, Milan Zapletal* (Pozvánky na setkání *Pavel Černý, Správa členské základny J. Müller, E.F. Plzáková*, Tajemník pro administrativu a skupina Dk pro jižní Čechy *M. Zapletal*)

Skupina Dk pro severní Čechy *Petr Jirásek*

Web Dk *Petr Neugebauer, Jitka Nováková, Ondřej Šimpach*

Facebook Dk *Václav Kotyk*

Dk-Dialog *redakční rada v tiráži*

Vydavatel: Demokratický klub, z.s., Gabčíkova 2362/10, 182 00 Praha 8.

|E-mail: dklub@volny.cz **Webová stránka:** <http://www.demokratickyklub.cz>

Demokratický klub můžete sledovat i na Facebooku a na Twitteru.

<https://www.facebook.com/demokratickyklub/>

NOVÉ BANKOVNÍ SPOJENÍ DEMOKRATICKÉHO KLUBU:

FIO banka, číslo účtu 2201878820/2010

IBAN CZ23 2010 0000 0022 0187 8820 SWIFT/BIC FIOBCZPPXXX

Redakční rada: Zdeněk Kalvach (odpovědný redaktor), Radovan Jelínek, Jitka Nováková. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. NP 2471/93 ze dne 20. 12. 1993. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod č. 6759.

Příspěvky jednotlivých autorů, členů i nečlenů Dk, nemusejí vyjadřovat názory Klubu. Tyto jsou vyjádřeny pouze v oficiálních (číslovaných) stanoviskách Demokratického klubu.